

**РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО
ЗАДОВОЛЕНOSTІ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ / ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ»
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕКОНОМІКА БІЗНЕСУ»
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Відповідно до Розпорядження №117 від 02.12.2025 р., з 08 по 14 грудня 2025 року було проведено опитування здобувачів вищої освіти щодо їх задоволеності якістю освітнього процесу за I семестр 2025-2026 навчального року, у розрізі кожної навчальної дисципліни.

Опитування проводилось відповідно до ст. 16 Закону України «Про вищу освіту», на виконання п. 4.4 положення «Про освітні програми в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», п. 5.2 положення «Про гаранта освітньої програми, групу забезпечення спеціальності та проєктну групу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», п. 2.3 положення «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Було опитано студентів всіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Підприємництво та торгівля», у кількості 74 особи, тобто в опитуванні взяли участь 87% студентів 2-4 курсів навчання. Таким чином вибірка охоплення є цілком адекватною, усі опитані студенти навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу».

Методика проведення опитування аналогічна попереднім:

- опитування використання Гугл-форм;
- забезпечення абсолютної анонімності учасників опитування;
- відсутність ідентифікації / персоніфікації респондента;
- усунення впливу на респондентів;
- недопущення випадків упередженості чи викривлення думок.

Перелік наведених в анкеті питань сформовано за рекомендаціями практичного психолога Полтавської політехніки. За структурою відповідей на питання, передбачалось наступне:

- вираження позитивної / негативної оцінки;
- виставлення диференційованої бальної оцінки (відповідно до шкали оцінювання);
- висловлення власних коментарів щодо задоволеності респондентів якістю освітнього процесу, зауважень та побажань з покращення освітнього процесу (за кожною навчальною дисципліною).

Отже, результати проведеного опитування можна вважати неупередженими

та адекватними, а отриманий результат задоволеності якістю освітнього процесу - релевантним.

Перелік питань опитувальника респондентів, наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Рекомендований перелік питань

№ з/п	Питання	Рекомендована форма відповіді
1.	Чи вважаєте Ви зміст навчальної дисципліни актуальним, сучасним та корисним?	Так/Ні
2.	Чи інформував вас викладач на першому занятті про цілі навчальної дисципліни, її зміст, очікувані результати навчання?	Так/Ні
3.	Чи пояснив викладач на першому занятті критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань за дисципліною?	Так/Ні
4.	Чи є форми контролю та критерії оцінювання для вас чіткими та зрозумілими?	Так/Ні
5.	Чи вважаєте Ви, що оцінювання знань з дисципліни протягом семестру було об'єктивним та прозорим?	Так/Ні
6.	Оцініть, наскільки складною для вивчення була дисципліна? *	Шкала від 1 до 10*
7.	Оцініть скільки часу самостійної роботи потребувало вивчення цієї дисципліни щотижнево?	До 1 години 1-2 години 3-5 годин 6 годин і більше
8.	Під час проведення занять викладач використовував різноманітні форми, технології та методи навчання із застосуванням лабораторного обладнання, спеціалізованого устаткування, комп'ютерних технологій тощо, що сприяють формуванню програмних результатів навчання	Так/Ні
9.	Під час проведення занять викладач використовував новітні методи навчання та викладання, у тому числі пов'язані з розвитком соціальних навичок (soft skills). Наприклад, це можуть бути: інтерактивні лекції, лекції- дискусії, ділові ігри, кейс-методи, інтерактивні/симуляційні тренажери, робота в команді, публічні виступи, міжособистісне спілкування, ведення дискусій і переговорів тощо	Так/Ні
10.	Оцініть, наскільки методи навчання, які застосовував викладач, є ефективними для досягнення очікуваних результатів*	Шкала від 1 до 10*
11.	Чи усі навчально-методичні розробки, які використовувалися під час проведення занять, є актуальними (опубліковані принаймні за останні п'ять років)	Так/Ні
12.	Оцініть, наскільки зміст навчально-методичних матеріалів, що розміщені на платформі дистанційної освіти Moodle, забезпечує виконання навчальних завдань та засвоєння матеріалу з дисципліни*	Шкала від 1 до 10*
13.	Чи стикалися Ви з випадками порушення принципів академічної доброчесності з боку інших студентів під час вивчення навчальної дисципліни? (списування, академічний плагіат, фальсифікація тощо)	Так/Ні
14.	Оцініть, наскільки рівень викладання дисципліни відповідав Вашим очікуванням*	Шкала від 1 до 10*
15.	Оцініть, наскільки доступною була можливість отримати консультацію викладача під час вивчення дисципліни*	Шкала від 1 до 10*

16.	Чи мали ви можливість обирати тематику індивідуальних завдань чи пропонувати власну (курсів роботи, проекти, розрахунково-графічні роботи тощо)?**	Так/Ні**
17.	Чи заохочував вас викладач до наукової роботи, участі в конкурсах, олімпіадах, змаганнях тощо?	Так/Ні
18.	Чи інформував вас викладач про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за навчальною дисципліною?	Так/Ні
19.	Що вам найбільше сподобалося під час вивчення даної дисципліни?	Поле для відповіді
20.	Що б Ви порадили змінити чи удосконалити для поліпшення якості навчання з даної дисципліни?	Поле для відповіді

* – Шкала оцінювання від 1 до 10 передбачає, що 1 – найнижча оцінка, а 10 – найвища оцінка.

** – питання актуальне лише для дисциплін, які містять індивідуальні завдання за навчальним планом

Розподіл відповідей було обраховано та узагальнено у відсотковому співвідношенні за рівнем задоволеності (для питань з двома варіантами відповіді) та середньозваженим рівнем задоволеності (для питань де застосовувана оціночна шкала). Таким чином, у підсумку задоволеність якістю освіти визначалась виключно по «високому» рівню. Індивідуальні коментарі респондентів приймалися до уваги при аналізі результатів, проте не могли бути відображені в інтегральних оціночних показниках.

Відповідно за результатами проведеного опитування студентів 2-4 курсів загальний показник задоволеності якістю навчання склав 89,39%. Узагальнений результат опитування респондентів за кожним з 18 представлених питань (окрім власних коментарів по дисциплінам) по студентам з 1-го по 4-й курси представлено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Результат опитування студентів спеціальності 076 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Економіка бізнесу»

№ п/п	Зміст питання	Рівень задоволеності, %
1	Чи вважаєте Ви зміст навчальної дисципліни актуальним, сучасним та корисним?	94.8
2	Чи інформував вас викладач на першому занятті про цілі навчальної дисципліни, її зміст, очікувані результати навчання?	93.6
3	Чи пояснив викладач на першому занятті критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань за дисципліною?	92.9
4	Чи є форми контролю та критерії оцінювання для вас чіткими та зрозумілими?	91.7
5	Чи вважаєте Ви, що оцінювання знань з дисципліни протягом семестру було об'єктивним та прозорим?	92.4
6	Оцініть, наскільки складною для вивчення була дисципліна?	78.9
7	Оцініть скільки часу самостійної роботи потребувало вивчення цієї дисципліни щотижнево?	82.1

8	Під час проведення занять викладач використовував різноманітні форми, технології та методи навчання із застосуванням лабораторного обладнання, спеціалізованого устаткування, комп'ютерних технологій тощо, що сприяють формуванню програмних результатів навчання	84.7
9	Під час проведення занять викладач використовував новітні методи навчання та викладання, у тому числі пов'язані з розвитком соціальних навичок (soft skills). Наприклад, це можуть бути: інтерактивні лекції, лекції- дискусії, ділові ігри, кейс-методи, інтерактивні/симуляційні тренажери, робота в команді, публічні виступи, міжособистісне спілкування, ведення дискусій і переговорів тощо	83.9
10	Оцініть, наскільки методи навчання, які застосовував викладач, є ефективними для досягнення очікуваних результатів	87.6
11	Чи усі навчально-методичні розробки, які використовувалися під час проведення занять, є актуальними (опубліковані принаймні за останні п'ять років)	88.4
12	Оцініть, наскільки зміст навчально-методичних матеріалів, що розміщені на платформі дистанційної освіти Moodle, забезпечує виконання навчальних завдань та засвоєння матеріалу з дисципліни	85.3
13	Чи стикалися Ви з випадками порушення принципів академічної доброчесності з боку інших студентів під час вивчення навчальної дисципліни? (списування, академічний плагіат, фальсифікація тощо)	93.8
14	Оцініть, наскільки рівень викладання дисципліни відповідав Вашим очікуванням	89.2
15	Оцініть, наскільки доступною була можливість отримати консультацію викладача під час вивчення дисципліни	89.4
16	Чи мали ви можливість обирати тематику індивідуальних завдань чи пропонувати власну (курсіві роботи, проекти, розрахунково-графічні роботи тощо)?	94.1
17	Чи заохочував вас викладач до наукової роботи, участі в конкурсах, олімпіадах, змаганнях тощо?	81.6
18	Чи інформував вас викладач про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за навчальною дисципліною?	76.9

За результатами опитування по освітньому рівню «бакалавр» студенти практично з усіх питань відмічають високий рівень задоволеності якістю навчання. По питанню 14, на загальну думку респондентів, середньозважений показники високої якості очікувань склав 89,2%. При цьому, коментуючи окремі дисципліни, студенти відзначають наступні позитивні риси та характеристики (питання 19):

- «Все влаштовує»;
- «Мені все сподобалося»;
- «Все якісно»;
- «Усе відповідає моїм потребам»;
- «Якість викладання на високому рівні»;
- «Чудова дисципліна»;
- інші аналогічні коментарі.

Результати опитування респондентів за кожним з 18 представлених питань (окрім індивідуальних коментарів по дисциплінам) у розрізі окремих курсів представлено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Результат опитування студентів спеціальності 076 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Економіка бізнесу» у розрізі курсів

№ п/п	Зміст питання	2-й курс, %	3-й курс, %	4-й курс, %
1	Чи вважаєте Ви зміст навчальної дисципліни актуальним, сучасним та корисним?	95	93	96
2	Чи інформував вас викладач на першому занятті про цілі навчальної дисципліни, її зміст, очікувані результати навчання?	94	92	95
3	Чи пояснив викладач на першому занятті критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань за дисципліною?	93	91	94
4	Чи є форми контролю та критерії оцінювання для вас чіткими та зрозумілими?	92	90	93
5	Чи вважаєте Ви, що оцінювання знань з дисципліни протягом семестру було об'єктивним та прозорим?	93	91	94
6	Оцініть, наскільки складною для вивчення була дисципліна?	80	78	79
7	Оцініть скільки часу самостійної роботи потребувало вивчення цієї дисципліни щотижнево?	83	81	82
8	Під час проведення занять викладач використовував різноманітні форми, технології та методи навчання із застосуванням лабораторного обладнання, спеціалізованого устаткування, комп'ютерних технологій тощо, що сприяють формуванню програмних результатів навчання	86	84	85
9	Під час проведення занять викладач використовував новітні методи навчання та викладання, у тому числі пов'язані з розвитком соціальних навичок (soft skills). Наприклад, це можуть бути: інтерактивні лекції, лекції- дискусії, ділові ігри, кейс-методи, інтерактивні/симуляційні тренажери, робота в команді, публічні виступи, міжособистісне спілкування, ведення дискусій і переговорів тощо	85	83	84
10	Оцініть, наскільки методи навчання, які застосовував викладач, є ефективними для досягнення очікуваних результатів	88	86	87
11	Чи усі навчально-методичні розробки, які використовувалися під час проведення занять, є актуальними (опубліковані принаймні за останні п'ять років)	89	87	88
12	Оцініть, наскільки зміст навчально-методичних матеріалів, що розміщені на платформі дистанційної освіти Moodle, забезпечує виконання навчальних завдань та засвоєння матеріалу з дисципліни	86	84	85
13	Чи стикалися Ви з випадками порушення принципів академічної доброчесності з боку інших студентів під час вивчення навчальної дисципліни? (списування, академічний плагіат, фальсифікація тощо)	94	92	93
14	Оцініть, наскільки рівень викладання дисципліни відповідав	87	85	86

	Вашим очікуванням			
15	Оцініть, наскільки доступною була можливість отримати консультацію викладача під час вивчення дисципліни	90	88	89
16	Чи мали ви можливість обирати тематику індивідуальних завдань чи пропонувати власну (курсіві роботи, проєкти, розрахунково-графічні роботи тощо)?	95	93	94
17	Чи заохочував вас викладач до наукової роботи, участі в конкурсах, олімпіадах, змаганнях тощо?	83	81	82
18	Чи інформував вас викладач про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за навчальною дисципліною?	78	76	77

Результати опитування відображають позитивну динаміку рівня задоволеності якістю освітнього процесу відповідно до курсів навчання:

- 89,87% по другому курсу;
- 88,93% по третьому курсу;
- 90,15% по четвертому курсу навчання.

Таким чином, в цілому рівень задоволеності здобувачів якістю освітнього процесу слід вважати високим, а коливання рівня задоволеності по курсам цілком нормальним. Тож оцінки рівня задоволеності здобувачів освітнім процесом, отримані за результатами опитування є цілком адекватними.

Аналіз відповідей респондентів по окремим складовим забезпечення щодо задоволеності якістю освітнього процесу показав наступне. Оскільки питання опитувальника відображають різні аспекти освітнього процесу, то стосовно рівня задоволеності здобувачами актуальністю отримуваних знань, та їх відповідності вимогам сучасного професійного середовища, можна зробити висновок, що респонденти підтверджують сучасність і актуальність змісту освітніх компонент ОПП «Економіка бізнесу». Зокрема на питання 1 (актуальність, сучасність та корисність змісту навчальної дисципліни) результати у розрізі курсів узгоджуються із загальними показниками та свідчать про стабільно високий рівень задоволеності, загальний рівень задоволеності відображає 96,46%, а у розрізі курсів підготовки значення складали:

- 2-й курс – 95%;
- 3-й курс – 93%;
- 4-й курс – 96%.

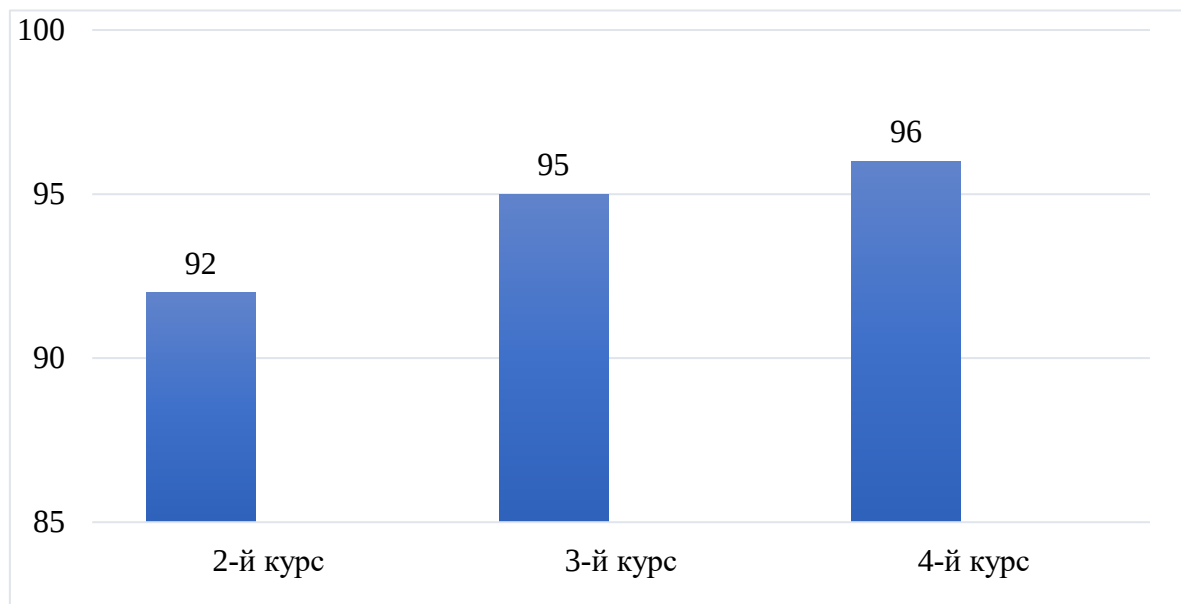

Рисунок 1 – Задоволеність рівнем актуальності, сучасності та корисності дисциплін за ОПП «Економіка бізнесу» у 1-му півріччі 2025-2026 н.р.

Задоволеність здобувачами дотриманням вимог з вивчення навчальних дисциплін, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», положень Полтавської політехніки «Про організацію освітнього процесу», «Про семестровий контроль» та інших нормативних документів, що регламентують освітній процес – тут також відзначено респондентами високий рівень.

Разом з тим, неоднозначно трактуються результати щодо оцінки навантаженості з навчальних дисциплін та забезпеченості у навчальному процесі спеціалізованого лабораторного обладнання чи програмного забезпечення (питання 5-7). Тут слід одразу звернути увагу на результати опитування 2-го курсу, які поступово соціалізуються до специфіки навчального процесу ЗВО і поступово звикають до необхідності більш глибокої та об'ємної (порівняно зі школою) самостійної роботи. Якщо на питання щодо рівня навантаженості, на 1-му курсі високий рівень задоволеності зазначили лише 45,91% респондентів, то вже на 4-му курсі високий рівень задоволеності відзначили вже 82,50% респондентів. Аналогічно й щодо питань достатності часу на вивчення дисципліни як в цілому, так і під час самостійної роботи – ці показники високого рівня задоволеності зростають відповідно до курсів навчання. Графічно це представлено на рисунку 2.

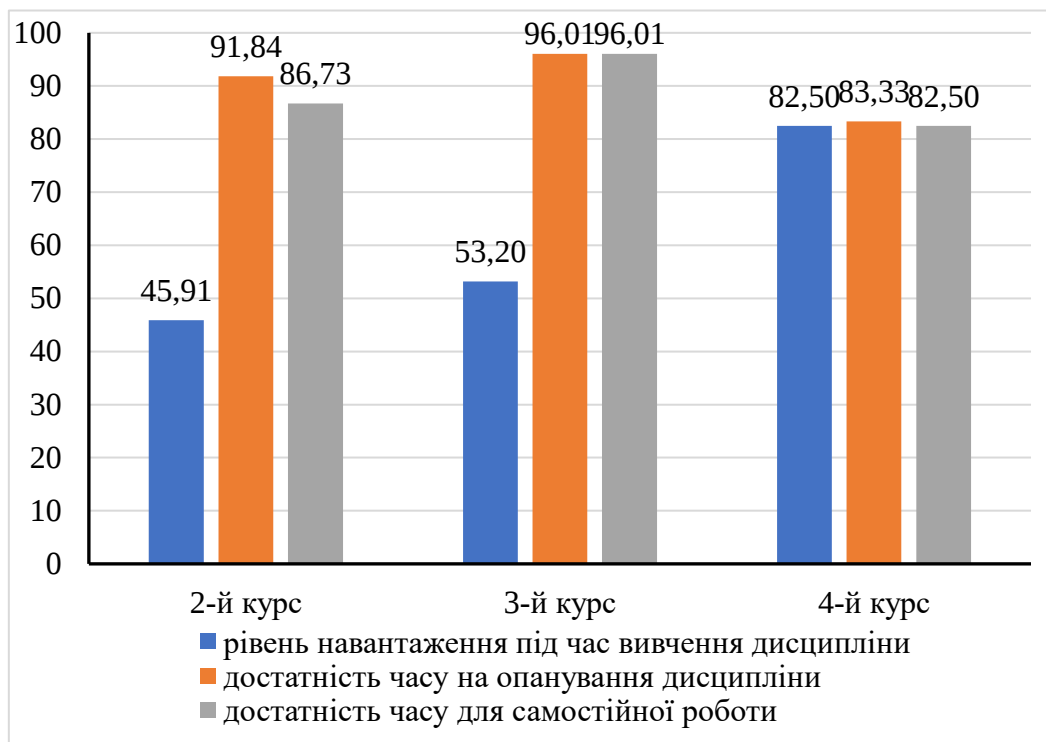

Рисунок 2 – Оцінювання навантаженості студентів за ОПП «Економіка бізнесу» у 1-му півріччі 2025-2026 н.р.

Студенти відмічають високий рівень відповідності змісту навчальної дисципліни обраній спеціальності, а також високий рівень відповідності змісту навчальних дисциплін можливостям здобути компетентності, які будуть потрібні для подальшої професійної діяльності (рис. 3).

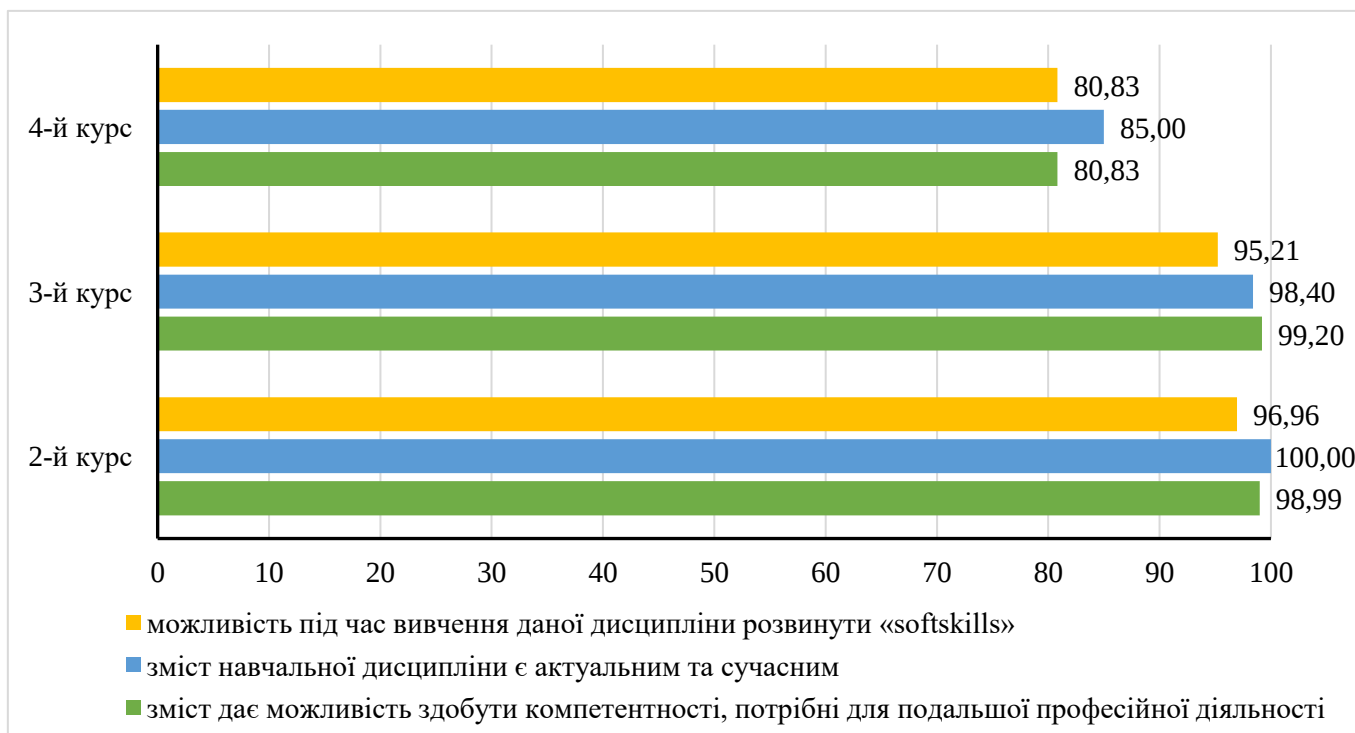

Рисунок 3 – Оцінювання якості змісту дисциплін студентами за ОПП «Економіка бізнесу» у 1-му півріччі 2025-2026 н.р.

Так на 2-му і 3-му курсах високий рівень задоволеності перевищує 95%. Аналогічно і по можливостям здобуття відповідних компетенцій: 2-й курс – 98,99%; 3-й курс – 99,2%; 4-й курс – 80,83%. За оцінюванням актуальності та сучасності змісту навчальних дисциплін всі курси продемонстрували високий рівень задоволеності – від 82% до 100%.

Респонденти відзначають високий рівень викладання дисципліни та наявність взаємодії із викладачами. Так в цілому рівень викладання навчальної дисципліни та методики, які використовував викладач для кращого засвоєння навчального матеріалу за високим рівнем задоволеності відзначили 79,2%. Наявність зворотного зв'язку із викладачем і можливості проконсультуватися з викладачем за високим рівнем задоволеності оцінили 90,03% респонденти. Розподіл відповідей за курсами навчання представлений на рисунку 4.

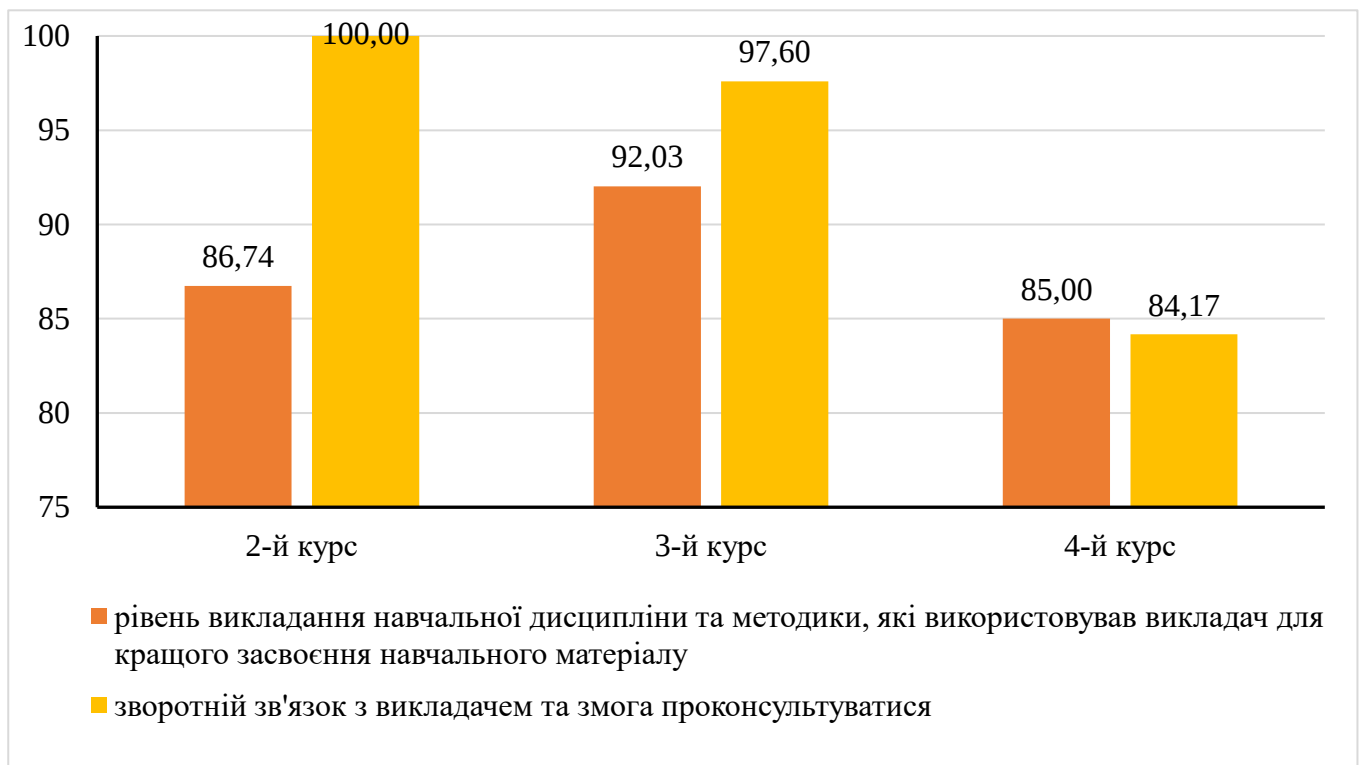

Рисунок 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін студентами за ОПП «Економіка бізнесу» у 1-му півріччі 2025-2026 н.р.

Так студенти другого курсу і старші курси показують рівень вище 85%. Слід зазначити, що перший курс в більшій мірі представлений дисциплінами з циклу загальної підготовки, де методики викладання як правило класичні. Разом з тим, по всім курсам спостерігається високий рівень задоволеності зворотнім зв'язком із викладачами: 2-й курс – 100%; 3-й курс – 97,6%; 4-й курс – 84,17%.

До того ж студенти високо оцінюють інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін (рис. 5). Так в цілому цей показник складає: 92,96% - за забезпеченістю навчальними матеріалами, що розміщені в

електронній бібліотеці та на платформі дистанційної освіти університету; 84,49% - за якістю дистанційного курсу з навчальної дисципліни.

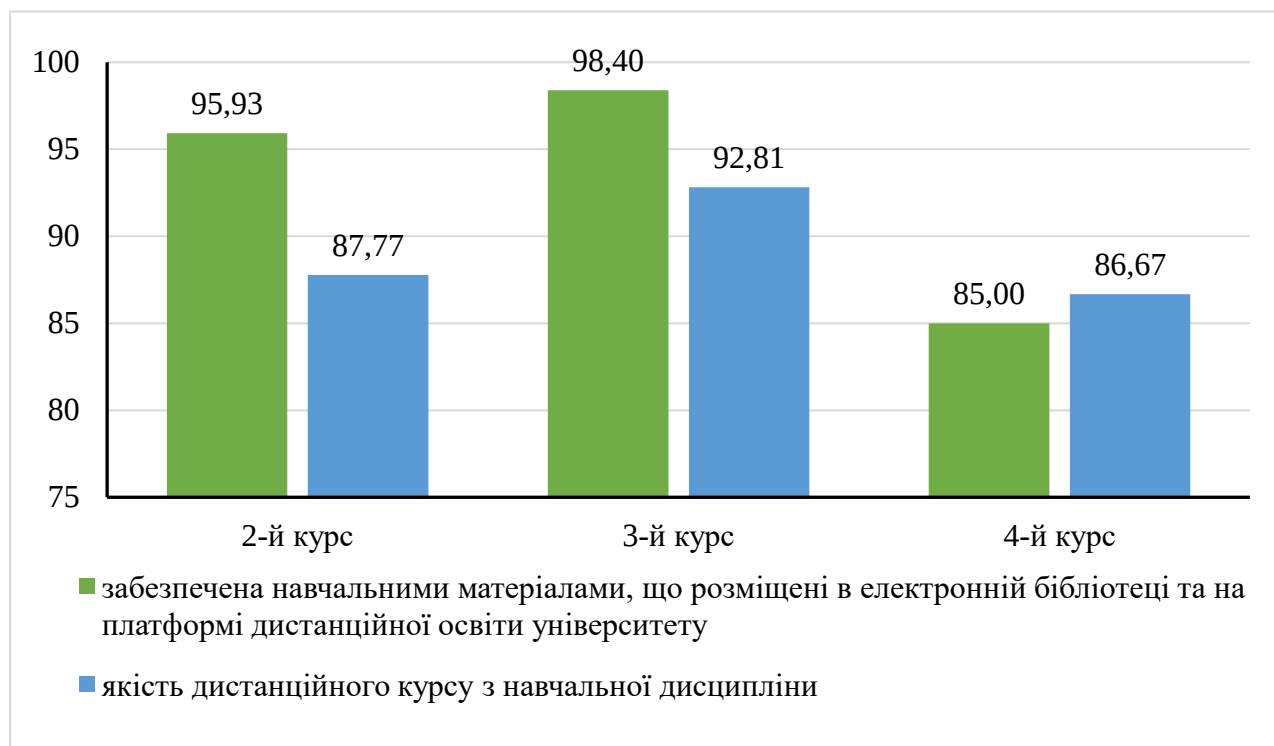

Рисунок 5 – Оцінювання забезпеченості дисциплін студентами за ОПП «Економіка бізнесу» у 1-му півріччі 2025-2026 н.р.

Забезпеченість навчальними матеріалами здобула високий рівень серед 95,93% респондентів другого курсу, 98,4% - третього курсу і 85% - четвертого курсу. Якість дистанційного курсу також було оцінено респондентами за переважачим високим рівнем: 2-й курс – 87,77%; 3-й курс – 92,81%; 4-й курс – 86,67%.

Студенти також високо оцінюють проінформованість про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань за навчальною дисципліною. В цілому цей показник склав 95,22%. По курсах навчання розподіл наступний (табл. 4).

Таблиця 4 – Інтегральний результат опитування студентів за ОПП «Економіка бізнесу» у 1-му півріччі 2025-2026 н.р.

Критерій оцінювання	Високий рівень, %	Середній рівень, %	Низький рівень, %
Був завчасно проінформований про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного та підсумкового контролю знань	95,22	2,92	1,86
<i>у розрізі курсів навчання</i>			
2-й курс	100,00	0,00	0,00

3-й курс	98,40	0,00	1,60
4-й курс	87,50	11,67	0,83
Поточне оцінювання знань з даної навчальної дисципліни вважаю об'єктивним	92,43	6,12	1,45
<i>у розрізі курсів навчання</i>			
2-й курс	97,96	2,04	0,00
3-й курс	97,60	1,60	0,80
4-й курс	85,83	11,67	2,50

Таким чином, отримані результати позитивно характеризують задоволеність студентами якістю навчання, але також вимагають розглянути відповідні зміни та коригування до забезпечення дисциплін, які будуть викладатися у 2022-2023 н.р. Зокрема в першу чергу це стосується дисциплін, які отримали результати оцінювання нижчі за середні за критеріями:

- забезпеченості навчальними матеріалами;
- якістю викладання;
- відповідності вимогам щодо сучасних навиків і компетенцій.

Підсумовуючи аналіз опитування по першому рівню вищої освіти студентів отримані результати в цілому відображають доволі високий рівень задоволеності якістю освітнього процесу. Разом з тим, отримані результати будуть взяті до уваги при підготовці оновлення ОПП, зокрема при розгляді складу освітніх компонент. Наведені оцінки та окремі коментарі здобувачів акцентують увагу на наступному:

1) для дисциплін, що отримали значення рівня задоволеності нижче середніх стосовно актуальності знань і відповідності професійним критеріям – перегляд тематичного змісту цих дисциплін, а також форм навчально-методичних матеріалів;

2) для дисциплін що отримали значення задоволеності нижче середніх за формуванням у здобувачів soft skills – перегляд методів навчання, форм виконання та представлення результатів індивідуальних навчальних завдань;

3) для дисциплін отримали значення задоволеності нижче середніх за якістю викладання – перегляд структури навчального курсу у розрізі забезпечення якості формування компетентностей та формування програмних результатів навчання;

Отже, отримані результати вимагають розглянути відповідні зміни та коригування до забезпечення дисциплін, які будуть викладатися у оновлення ОПП Зокрема в першу чергу це стосується дисциплін, які отримали результати оцінювання нижчі за середні за критеріями:

- забезпеченості навчальними матеріалами;
- якістю викладання;
- відповідності вимогам щодо сучасних навиків і компетенцій.

Викладачам, які виступають координаторами цих дисциплін, також

рекомендовано проаналізувати стан підвищення кваліфікації, зокрема для участі таких викладачів у програмах підвищення кваліфікації, участь у програмах академічної мобільності, проходження відповідних навчальних курсів щодо якості освіти на освітніх ресурсах.

Дані результати опитування студентів довести до відома усіх НПП кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, обговорити на засіданні кафедри та розмістити на сторінці кафедри для публічного ознайомлення усіх зацікавлених сторін.

Завідувач кафедри економіки, підприємництва
та маркетингу, к.е.н., доцент

Марина ЧИЖЕВСЬКА

Гарант освітньої-професійної програми
«Економіка бізнесу», к.е.н., доцент

Олександр ХАДАРЦЕВ